

**Selectieadvies archeologische monumentenzorg
Gemeente Sint-Michielsgestel**

Eikenlaan naast 3

**Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend
Veldonderzoek d.m.v. boringen**

**Bureau voor Archeologie rapport 1435
(versie 1.0, 15-3-2024)**

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller	Johan Verspay	senior KNA archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgoed	25-4-2024	
Controle gemeente Sint- Michielsgestel	Peter van Boxtel	medewerker RO gemeente Sint-Michielsgestel		

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Sint-Michielsgestel heeft Bureau voor Archeologie een archeologisch onderzoek uitgevoerd op het perceel naast Eikenlaan 3 te Sint-Michielsgestel. Aanleiding is de voorgenomen nieuwbouw van twee vrijstaande woningen. Het plangebied ligt in een zone met een overwegend hoge archeologische verwachting. Binnen het gemeentelijke archeologiebeleid geldt dan dat bij ingrepen van meer dan 100 m² waarbij dieper gegraven wordt dan 50 cm onder maaiveld rekening gehouden moet worden met archeologische resten.

De gemeente Sint-Michielsgestel is - als bevoegde overheid - nu gevraagd het rapport over dit onderzoek te beoordelen en een besluit te nemen. Het is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/ Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied ligt op de zuidrand van de bebouwde kom van Sint-Michielsgestel. Het betreft een perceel grasland met een omvang van 3490m² gelegen tussen Eikenlaan 3 en 3C.

Aard van de bedreiging

Op het perceel worden twee vrijstaande woningen gerealiseerd. De diepte van de toekomstige verstoring is niet bekend, maar zal naar verwachting tot tenminste 0,8-1,0 m -mv reiken.

2 Archeologisch onderzoek

Bureau voor Archeologie heeft naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek het volgende rapport opgesteld:

De Boer, A. & M. Homma, 2024: Eikenlaan naast 3, Sint-Michielsgestel, gemeente Sint-Michielsgestel: bureauonderzoek en verkennend booronderzoek, Utrecht (Bureau voor Archeologie Rapport 1435).

2.1 Onderzoeksmethode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform de KNA 4.1, protocol 4002. Tijdens het bureauonderzoek wordt door de bestudering van de beschikbare bronnen, kennis vergaard omtrent de bodem en geologie van het onderzoeksgebied en de in en rondom het plangebied aanwezige bekende en te verwachten archeologische waarden. Op basis hiervan wordt op het schaalniveau van het plangebied een locatie specifiek verwachtingsmodel geformuleerd.

Met het verkennende booronderzoek is aanvullende informatie verzameld over de geomorfologische, geologische en bodemkundige karakteristieken en is de beoordeeld in hoeverre de bodemopbouw nog intact is. Aan de hand daarvan kan een inschatting gemaakt worden omtrent de gaafheid van een eventuele archeologische vindplaats. Hiervoor zijn in het plangebied vijf boringen gezet verspreid binnen het plangebied. De boringen zijn gezet buiten de in het plangebied reeds aanwezige voederkuilen. De boringen zijn gezet met een Edelmanboor (ø 7cm) en reikten tot een diepte van maximaal 200 cm beneden maaiveld (4,3m +NAP).

2.2 Resultaten/conclusie onderzoek (verkort)

Het plangebied ligt op een lage rug met dekzandwelingen tussen het dal van de Essche Stroom en de Dommel. De natuurlijke bodem bestaat waarschijnlijk uit veldpodzolgronden. In de 18^e eeuw maakte dit gebied deel uit van de Theeder Heide. Deze naam komt al in de 7^e eeuw voor in een schenkingsacte als Tadia. Dit buurtschap Thede zelf ligt aan weerszijden van de huidige Theerestraat heet (circa 900 m noordelijk van het plangebied). De Theeder heide strekt zich ten zuidwesten van Sint-Michielsgestel uit tot aan Esch en Boxtel, ongeveer vier kilometer ver. Op de 18^e eeuwse kaart ligt het plangebied ten zuiden van een waterpartij genaamd de Boezeven aan de doorlopende weg tussen Sint-Michielsgestel en Boxtel. Dit ven is in de eerste helft van de 19^e eeuw gedempt. Omstreeks het midden van die eeuw wordt op grote delen van de heide bomen geplant en worden verschillende erven gesticht, ook in het plangebied. In 1979 wordt de kleine boerderij omgebouwd tot een jeugdhuis voor de scouting. In 2021 is het gesloopt.

Op basis van de landschappelijke ligging kunnen in het plangebied archeologische resten aanwezig zijn uit het Laat Paleolithicum tot en met de Nieuwe tijd. De top van het relevante archeologische sporenniveau ligt in de top van de natuurlijke ondergrond, naar verwachting onder een bouwvoor of zode van circa 20 tot 50 cm dik.

Verspreid in het plangebied zijn vijf handboringen gezet om de aard en intactheid van het bodemprofiel te controleren. Hieruit blijkt dat het bodemprofiel bestaat uit een vergraven bovengrond die scherp ligt op de natuurlijke ondergrond (dekzand). De dikte van de vergraven bovengrond is 45 tot 145 cm. Resten van een podzol E-horizont of B-horizont zijn niet meer aanwezig. Het potentiële archeologische niveau in de top van het dekzand is niet meer aanwezig. De kans dat behoudenswaardige archeologische resten aanwezig zijn, is klein.

2.3 Bureau voor Archeologie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek adviseert Bureau voor Archeologie geen verder onderzoek uit te voeren en het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

3 Beoordeling rapport namens/door de Gemeente Sint-Michielsgestel

Het rapport is goed en volledig opgesteld en bevat voldoende informatie om tot een goed advies en besluit daarover te komen.

3.1 Selectieadvies Gemeente Sint-Michielsgestel

Met dit rapport is de archeologische waarde van het plangebied voldoende vastgesteld. De gemeente keurt het onderzoeksrapport goed en kan instemmen met het advies om geen nader onderzoek te verlangen en het plangebied vrij te geven ten aanzien van archeologie.

Ondanks de uitkomsten van deze bureaustudie en booronderzoek, is het altijd mogelijk dat tijdens grondwerkzaamheden onverwacht archeologische vondsten aan het licht komen. Het verdient daarom aanbeveling om de uitvoerder van de grondwerkzaamheden te wijzen op de plicht deze zogenoemde toevalsvondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet. De melding dient behalve bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) tevens plaats te vinden bij de gemeente Sint-Michielsgestel.